

Българиите в Австрия

Брой **1**
12-01/06/07
www.bulgaren.org

◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇ BULGARISCHE ZEITSCHRIFT IN BULGARISCHER SPRACHE FÜR DIE BULGARINNEN IN ÖSTERREICH ◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇

Портрет Юри Чарийски

Непознатата България
Белоградчик

4 Vorwort

Leute

5 Junge Talente

Dina Schneidermann und Maxi
/Bulgarisch/

6-13 Portrait

Wer ist Juri Tscharyiski?
/Bulgarisch und Deutsch/

14-15 Essay

Österreich ist meine zweite Heimat
/Bulgarisch/

Bulgarien

16-19 Das unbekannte Bulgarien

Belogradchik
/Bulgarisch und Deutsch/

Gesetze / Business

20-21 BulgarInnen in der EU /Bulgarisch/

Projekte

22-23 United Youth of Europe /Bulgarisch und Deutsch/

24-25 Forschungsprojekt "Bulgaren in Österreich" /Bulgarisch/

26 Verein bulgarischer Studenten in Österreich - KIT /Bulgarisch/

Kultur & Information

- 28-29** Programm der bulgarischen Kirchen
/Bulgarsisch/
28-29 Bulgarische Feiertage - Weihnachten
/Bulgarsisch/
30 Kulturprogramm

IMPRESSUM

Herausgeber:
Kulturverein
Bulgaren in Österreich

Grafik & Design:
Elitsa Karaeneva
Goran Devrnja

Fotos:
Ivan Stoyanov
Elitsa Karaeneva

Korrektur:
Raissa Andonova-Sturm

Marketingleitung:
Tatyana Ribarska

Freie Mitarbeiter:
Irina Hantschl
Ivelina Kovanlaschka
Saschka Djurkov
Ina Elenkova

Maya Shishkova-Karaslavov
Vinko Hake
Mariya Hake
Ivan Stoyanov
Snejana Yoveva-Dimitrova
Else Spassova
Irina Parvanova
Anastasia Radeva

Druck:
b4s | business for success
A-8570 Voitsberg

Erscheinung:
„Bulgaren in Österreich“
erscheint jeden zweiten Monat

Preis:
Gratis Verteilung und Zustellung

Abonnement:
Auf unsere Internet-Seite:
www.bulgaren.org

BULGARIA AIR

Скъпи читатели!

Първият брой на списанието е вече факт и в тази връзка ще се радвам да ви разкажа за зараждането на идеята и за целите на списанието.

Идеята за българското списание в Австрия се появи в края на Април 2006 в университет Виена по предмета Проектменаджмънт, воден от г-жа Ингрид Шваб-Матковиц. От общо 30 проекта, представени на брейнсторминг /Brainstorming/ по време на лекцията, бяха избрани шест, които да се разработят през семестъра, между които беше и проекта за българското списание. Разработването се състоеше в подготвянето на концепция, определяне на целевите групи и т.нар. Stakeholder – хора или организации, които са засегнати от проекта и които биха оказали влияние върху него. Също така трябваше да се направи и оценка на разходите, необходими за осъществяването му в едногодишен план.

От ляво: Татяна Рибарска, Машала Ал-Амине, г-жа Ингрид Шваб-Матковиц, Елица Караенева, Ивета Милушева

В екип работихме четири колежки – Татяна Рибарска, Ивета Милушева, Машала Ал-Амине и аз - Елица Караенева. Тъй като идеята от самото начало много ни допадна, вложихме изключително много часове за проучвания и оформяне на проекта. За крайната презентация успяхме да ангажираме Катерина Германова от Студентската Организация КИТ да изиграе ролята на потенциален възложител, който трябваше да убедим,

че проекта има реална реализация и един вид да се опитаме да ѝ го продадем. Г-жа Шваб-Матковиц остана много доволна както от самата разработка, така и от презентацията. А ние не знам дали успяхме да убедим Кети на този етап, но определено убедихме себе си. Затова с Татяна Рибарска решихме да продължим идеята и да се опитаме да я реализираме.

Вложихме още няколко месеца труд в доизчистване на неяснотите и списанието, което сега е пред вас е резултатът на нашите усилия.

Надяваме се да ви хареса!

В екип работихме четири колежки – Татяна Рибарска, Ивета Милушева, Машала Ал-Амине и аз - Елица Караенева.

Някои от първоначално обявените рубрики не присъстват в първото издание, но това не означава, че отпадат.

На този етап не успяхме да съберем достатъчна информация за тях. Те остават в проект и ще ги публикуваме в идващите издания.

Разбира се, ще се радваме, ако има желаещи да пишат за списанието. Колкото е по-голям екипът ни, толкова повече области от живота на българите в Австрия ще можем да обхванем и да ви представим.

Екипът ни ви благодари за проявеният интерес и ви желае приятно четене!

Елица Караенева

NOREMA
REISEBÜRO UND BETEILIGUNGSGES.M.B.H.

Ihr zuverlässiger Partner für Reisen aller Art,
speziell nach Bulgarien,
aber auch für sämtliche Destinationen der Welt.

Gern weisen wir Sie, auf unser Hotel Bojur,
im Ferienort Bansko in Bulgarien hin,
wo der Winterspess garantiert ist.

*****

A – 1010 Wien,
Weihburggasse 18 – 20
Tel.: 0043/ 1/ 513 24 78
E-mail: office@norema.at
http://www.norema.at

Дина Шнайдерман и Макси

Световноизвестните цигулари проф. Дина Шнайдерман и проф. Камиларов досега не са се излъгали в избора си. "По погледа му го усетих" споделя проф. Шнайдерман убеждението си, че детето трябва да се занимава с музика.

Текст: Ивелина Кованлашка

Снимки: Елица Караенева

Елзе Спасова

По случай концерта "При семейство Моцарт", организиран от проф. Дина Шнайдерман и проф. Емил Камиларов, залата на Бьозендорфер Музик Ферайн е пълна с гости, развълнувани родители и верни приятели на музиката.

Поводът е годината на Моцарт и концертът възплава идеята и силното желание на двамата преподаватели и световно известни цигулари да покажат, че България не само не е чужда на

големите културни събития, които възбудват света, но и че е съпричастна към тях, че има какво да даде, да покаже и с какво да ги обогати.

На ярко осветената сцена, на фона на младите музиканти от Камерата Виена, излизат шест усмихнати деца,

всяко с инструмент, едно с триангъл, друго със славейче, а най-малкият от всички, Макси е хванал в ръка осминка, възможно най-малката цигулка. Всяко едно от децата следи с очакване диригентката, госпожа Шнайдерман, да му даде знак, за да засвири своята партия, за да се включи във взаимното музикално приключение, да се изяви и да получи заслужените аплодисменти.

Причината за Дина Шнайдерман, да започне концерта си с "Алегро от детска симфония" от Леополд Моцарт, е сродна с идеята на бащата на Моцарт, по този начин да привлече децата към музиката. Леополд Моцарт е написал симфонията за децата си и техните малки братовчеди и композицията не предполага от децата да познават нотите, но изисква концентрация, за да знае всяко кога да се включи. Използваните инструменти, като славейчето например, са познати и близки на децата и ги въвеждат елегантно в света на музиката, като принципът е да започнат от простото към сложното. По този начин и

диригентката се стреми да спечели малките за приятели на класическата музика.

След дългогодишна работа със студенти, многобройни музикални семинари и курсове в различни държави, в последно време Дина Шнайдерман всеотдайно се е отдала на работата с малки деца и заедно със сдружението за поощряване на млади таланти, търси и работи с даровити деца. Малкия Макси е открила преди една година на концерта организиран в Българското училище по случай 24 Май. Макси е рецигирал стихотворения по повод концерта на сестра си Анна-Мария и веднага е грабнал госпожа Шнайдерман с енергичното си и силно сценично присъствие. "По погледа му го усетих" споделя тя убеждението си, че детето трябва да се занимава с музика. За това и в паузата отива при другите деца и ги пита, кое е това дете, как се казва и кои са родителите му. На майка му споделя, че "то трябва да свири на цигулка" и го кани на курс през лятото в България, където Макси на помалко от 5 годинки за първи път слага цигулка в ръката си. Осминка.

А това, че госпожа Шнайдерман има силен афинитет към Моцарт, е безспорно, може би и имайки предвид факта, че с едно след друго следващото изпълнение на всички негови сонати за цигулка е влязла в книгата на Гинес за 2001 година. Според изпълнителката обаче Моцарт е трябвало и е заслужил много преди нея да е в книгата на Гинес.

След концерта на 30 октомври четири деца са проявили желание да започнат да свирят на цигулка и госпожа Шнайдерман е щастлива, че ги е заразила с въздушевлянето да свирят. По този начин е успяла да спечели нови приятели на музиката, който да подължат да се развиват в музикална насока и да упражняват една професия, без която човечеството според нея не би могло да просъществува. А по отношение на младите таланти, чието развитие заедно със съпруга си проф. Емил Камиларов подпомагат, госпожа Шнайдерман казва "до сега не сме се излъгали в избора си".

Юри Чарийски

текст: Мая Шишкова-Караславов
Übersetzung: Irina Hantschl

Einige Ausstellungen seit Jahr
2000:

2001 Video -und Tonleitung in
dem Theaterstueck „Und jetzt
wohin?“ am Max Reinhard
Seminar

2003 Fotoausstellung „Land-
schaften“ Palais Wittgenstein,
Wien

2003/04 Fotoausstellung „NUDO“
Volksoper Wien

2004 Theaterfotographie THE-
ATER TANTO

„Erscheinungen und Existenzen“
nach Texten von Daniil Charms
im Kuenstlerhaus

2004 Fotoausstellung Nationalgal-
erie Sofia

2004 Fotoausstellung „Moegliche
Figuren“ Haus Wittgenstein im
Rahmen des Fotomonats „Paris
Berlin Wien“

2005 PARIS
2006 Bern

Fotos von den Küstengebieten bei Schabla, Tülenovo und Kamen Briag: Juri Tscharyiski
www.juri-tscharyiski.at

Кой е Юри Чарийски ?

Трудно е да се отговори с кратко дефиниране на качествата и професионалните умения - магнетична личност, по призвание – творец, ХУДОЖНИК – ФОТОГРАФ, журналист, оператор, графичен дизайнер, изследовател. Баща на три деца, пилот, леководолаз, мечтател. Като опит за обобщение можем да си позволим употребата на определението свободен артист. Като представител на вечно търсещите хора той е винаги в движение. Характеризира се с жизнерадостен и прави искрящ поглед, възпламеняващи онова свещеното любопитство - привилегия на децата, което във времето е тласкало човечеството напред. Във всеки случай, Юрислав Чарийски е човек със солидна кариера.

Wer ist Juri Tscharyiski?

Eine kurze Auflistung der Charaktereigenschaften und der Talente von Juri Tscharyiski fällt schwer – anziehende Persönlichkeit, designierter Künstler, Maler, Fotograf, Journalist, Kameramann, Graphikdesigner, Forscher. Vater von drei Kindern, Pilot, Taucher, Träumer. Bei dem Versuch einen zusammenfassenden Begriff zu finden, erlauben wir uns das Wort „freier Künstler“ zu verwenden. Als Repräsentant des ewig Suchenden ist er immer in Bewegung.

Er ist ein lebensfroher Mensch mit funkeln dem Blick, in dem jenes kindliche Feuer der Neugier brennt, das jahrhundertlang die Menschheit nach vorne getrieben hat. Jedenfalls ist Jurislav Tscharyiski ein Mann mit solider Karriere.

Земя и море

„Земя и Море“ е името на последната вълнуваща експозиция на Юри, имаща за цел да покаже девствените места по българското черноморие на север от Варна. Творбите бяха представени във Виена между 13.10 2006 – 04.11.2006 в централата на банка Австрия Кредитанщалт (Bank Austria Kreditanstalt).

Като път за поклонение към изначалното, като духовен пазител на изконни човешки ценности, Юри е представил МОРЕТО. Вечната стихия вдъхновявала поети, окрилявала мнозина, тук, по много интересен начин показва красотата на непопулярната България. Бреговете на Шабла, Тюленово, Камен бряг, са наситени с малко извесни природни красоти. Погледнати през обектива на твореца, тези иначе български територии мигом се превръщат в космополитни места от световната културна и географска карта. Разчупвайки рамките на относителната принадлежност виждаме това парче земя, като още недокоснато от суета и технически прогрес. Място, където човек може да се уедини с природата, да се усети жив, да тича бос по тревата, да изпита зареждащата сила на елементите – земя, море, въздух, да се потопи в „Безвремие“. С изтънчен естетски усет, Юри е поднесал всички тези усещания в прекрасна симбиоза с авторското си виждане за красота и непреходност. Така неизбежно картините извикват носталгия и оставят дълбок отпечатък във всеки докоснал сетивата си до тях.

През 2007г. „Земя и Море“ предстои да бъде показана и в София и Варна.

Land und Meer

„Land und Meer“ ist der Titel der jüngsten bewegenden Ausstellung von Juri Tscharyiski, in der jungfräuliche Landschaften der Bulgarischen Schwarzmeerküste nördlich von Varna gezeigt werden. Die Fotos wurden vom 13.10 2006 bis 04.11.2006 in der Zentrale der Bank Austria-Kreditanstalt in Wien ausgestellt. Juri hat das Meer als Weg zur Verehrung des Ursprungs und als geistiger Wächter über die ewigen menschlichen Werte dargestellt. Durch die Abbildung dieser ewigen Naturgewalt, die so viele Poeten inspiriert und viele Andere beflügelt hat, wird in der Ausstellung, auf eine sehr interessante Weise, die Schönheit des unbekanntes Landes Bulgariens gezeigt. In den Küstengebieten bei Schabla, Tülenovo und Kamen Briag befinden sich zahlreiche wenig bekannte archäologische Denkmäler und Überreste diverser alten Kulturen. Mit den Augen des Künstlers gesehen, verwandeln sich diese ursprünglich bulgarischen Gebiete in kosmopolitische Schauplätze der Weltkultur. Dann erscheint uns dieses Stück Land unberührt durch Eitelkeit und technischen Fortschritt. Das ist ein Ort in dem man sich mit der Natur vereinigt und sich lebendig fühlt, ein Ort in dem man barfuss auf der Wiese laufen kann, in dem man die Energie der Elemente Erde, Meer und Luft auftanken und letztendlich in das „Zeitlose“ eintauchen kann. Mit seinem delikaten ästhetischen Feingefühl, konnte Juri, im Einklang mit seiner künstlerischen Wahrnehmung für Schönheit und das Unvergängliche, all diese Gefühle vermitteln. Die Fotos rufen nostalgische Gefühle hervor und lassen einen tiefen Eindruck in Jedem, der mit ihnen in Berührung gekommen ist.

Die Ausstellung „Land und Meer“ wird im 2007 auch in Sofia und Varna gezeigt.

Любовта е всичко

Юри, доста смело прекриваш границите на общоприетото понятие за професия, доста умения притежаваш. Защо избра фотографията и как стигна до нея?

Преди години, дълго време не можех да се определя. Когато ме попитаха какъв съм по професия - направо се изпотяхах от притеснение – как да обясня всички свои вътрешни стремежи и творчески търсения, еволюирали финално във фотографското ми ампло.

Всъщност аз не спирам да се движа, сега дори завърших работата си върху един филм на Васил Спасов, нарича се „ДОКОСВАНЕ“, това е съвместен проект между Васил Спасов, Ицках Финзи, Лиза Боева и мен в качеството ми на оператор. Премиерата се състоя в затворен кръг в България на седми този месец. Официалната премиера ще е на седми декември в Червената къща в София. Всъщност стремежът ми е по всякакъв начин да откривам и показвам красотата, затова може би избрах фотографията и киното. Фотографът синтезира уловената красота. Понякога незабележим детайл или нещо обикновено на пръв поглед, може да се окаже прекрасно. Умението е в това да пресъздадеш друг ъгъл, така че да бъде видно, да запечаташ усещането.

В този смисъл няма да е грешно, ако наречем творбите ти картини?!

Liebe ist Alles

Juri, du überschreitest sehr mutig die Grenzen der allgemeingültigen Definition von Beruf. Du verfügst über viele Talente. Warum hast du die Fotografie als deinen Beruf ausgewählt und wie bist Du dazu gekommen?

Ich konnte lange Jahre mein Beruf nicht definieren. Als man mich früher fragte was ich beruflich mache, füllte ich mich immer unwohl und fing an zu schwitzen. Wie sollte ich alle meine innerliche Dränge und künstlerische Neugier, die sich letztendlich in meinem Metier als Fotograf vereinigt haben, erklären. Ich bin ständig in Bewegung. Gerade arbeite ich an dem Abschluss des Films „Berührung“ von Vassil Spasov. Das ist ein gemeinsames Projekt von Vassil Spasov, Izhak Finsi, Lisa Boeva und mir als Kameramann. Die Vorpremiere hat im kleinen Rahmen am 7. November in Bulgarien stattgefunden. Die offizielle Premiere findet am 7. Dezember im Roten Haus in Sofia statt. Eigentlich versuche ich die Schönheit immer und überall zu suchen und sichtbar zu machen. Vielleicht deshalb habe ich die Fotografie und das Kino gewählt. Der Fotograf synthetisiert die wahrgenommene Schönheit. Manchmal entpuppt sich ein unbemerktes Detail oder etwas das beim ersten Blick einfach erscheint, als etwas Wunderschönes. Die Kunst besteht darin, die Dinge aus einer anderen Perspektive zu zeigen, so dass man sie sehen kann und der Eindruck festgehalten werden kann.

In diesem Sinne wäre es also nicht falsch wenn wir deine Fotos als Bilder bezeichnen?

Разбира се. Концепцията на фотографското виждане в изложбата „Море и Земя“ е да се постигне пейзаж, подобно на старите холандски майстори художници. Аз лично, когато гледам през обектива, море например, са винаги подсъзнателно пред мен картините на Айвазовски (художник-маринист).

Каква е дефиницията ти за красотата?

Красотата за мен е духовна категория. Тя е като любовта. Колкото повече раздаваш – толкова повече се генерира и се връща. Имах стракове, когато се раждаше второто ни дете, че няма да мога да го обичам толкова силно, колкото първото. Показах се напразни, разбира се. Любовта и красотата влизат в лавинообразно възпроизвеждане. То е като атомно сцепление. Любовта е всичко.

Как избираш теми ?

Спонтанно. Най-често от някакъв детайл, който може да бъде развит и превърнат в картина. Просто виждам нещо, което ме впечатлява и го „хващам“.

Какво те вдъхновява? Муза?

Способността да „Виждаш“. Да мислиш със сърцето си. Да чувстваш красотата.

Стракове?

Да изгаснеш - това е ужасно чувство. Да загубиш пламъка. Да загубиш паметта си, всичко това, което си преживял и

Селбстверстдндлнч. Днe Grundidee der Ausstellung „Land und Meer“ war eine Landschaft zu erschaffen, genau wie bei den Niederlndischen Meistern. Wenn ich durch die Kamera das Meer betrachte, sind vor mir immer unterbewusst die Bilder von Iwasowski (Maler von Meerespaysagen).

Wie definierst du Sch6nheit?

Sch6nheit ist f6r mich eine spirituelle Dimension. Sie ist wie die Liebe. Je mehr du gibst, desto mehr sammelt sich und desto mehr bekommst du zur6ck. Als mein zweites Kind zur Welt kam, hatte ich Angst, dass ich es nicht so lieben kann, wie das erste. Meine 6ngste waren selbstverstndlich grundlos. Die Liebe und die Sch6nheit vermehren sich wie eine Lawine. Es ist wie die Atomspaltung. Die Liebe ist alles.

Wie w6hlst du deine Themen aus?

Spontan. Meistens von einem Detail, das man entwickeln und in einem Bild transformieren kann. Ich sehe einfach etwas was mich beeindruckt und „schnappe“ mir das.

Was inspiriert dich? Deine Muse?

Die F6higkeit zu „sehen“, zu denken mit meinem Herzen, zu f6hlen.

6ngste?

Zu verl6schen – das ist ein schreckliches Gef6hl. Die Flamme zu verlieren. Das Ged6chtnis zu verlieren, mit allem was man je erlebt und gesehen hat. Ein weiterer Alptraum von mir ist,

видял някога. А друг кошмар ми е сънят, че се събуждам сляп. Да загубиш зрението си – това е равносилно да загубиш половината светоусещане. Сигурно в последствие се развиват други сетива у човек, но въпреки това е ужасно....

Каква е страстта ти след фотографията? Има ли нещо, което те изпълва по подобен начин?

Летенето. Преди много години исках да стана пилот. В последствие изкарах курсове в Австрия и получих диплома за PPL-пилот. Бях един от малкото българи с диплома за частен летец. Дори писаха за мен в списание “Криле”, което излизаше по онова време.

Тогава какво е за теб полета на една мечта?

Пътят до осъществяването ѝ.

А успял човек?

Удовлетворен човек. Реализирал мечтите си.

Като говорим за реализация, какви са твоите близки проекти и планове?

Като най-близко следващо събитие определям издаването на презентативна книга-албум, представяща скритите природни красоти на България, видяни от собствения ми обектив. Отдавна работя по този проект, вече реализацията му е на финала. България е много красиво и заредено с енергия място и аз искам всички хора по света да знаят това. Целта на албума е точно тази. До сега няма направено такова издание. Срамота е, че влизаме в Европейския Съюз без достойна презентация-информация за обикновения европеец. Въобще, никаква реклама не се прави на България. Ето Румъния, която заедно с нас влиза в Европейския Съюз има подобни продукти. Надявам се, че скоро благодарение на общите усилия на много хора

dass ich aufwache und blind bin. Der Verlust des Seevermögens bedeutet, dass man die Hälfte seiner Wahrnehmungen der Welt verliert. Man entwickelt später sicher andere Sinne, aber trotzdem ist es schrecklich.

Welche anderen Leidenschaften hast du neben der Fotografie? Gibt es etwas anderes das dich in ähnlicher weise bewegt?

Das Fliegen. Vor vielen Jahren wollte ich Pilot werden. Anschließend habe ich eine Flugausbildung in Österreich absolviert und den PPL - Flugschein gemacht. Ich war einer der wenigen Bulgaren mit einem Flugschein als Privatpilot. Man hat sogar über mich geschrieben in der Zeitschrift „KriLe“ (Flügel), die damals erschien.

Was beflügelt deine Träume?

Der Weg zu ihrer Erfüllung.

Welche Menschen sind für dich erfolgreich?

Zufriedene Menschen. Menschen die ihre Träume verwirklicht haben.

Da wir gerade über Verwirklichung sprechen – welche Projekte planst du demnächst?

Das unmittelbar bevorstehende, ist die Ausgabe eines Buches mit meinen eigenen Fotografien über verborgene schöne Landschaften in Bulgarien. Ich arbeite seit langem an diesem Projekt und bin kurz vor seiner Realisierung. Bulgarien ist wunderschön und voll mit positiver Energie und ich möchte, dass die Menschen in der ganzen Welt das erfahren. Genau das ist auch das Ziel des Buches. Bis jetzt gibt es keine zufriedenstellende Sammlung von schönen Fotos die in einer Luxusausgabe abgedruckt werden können. Es ist eine Schande, dass wir die EU beitreten werden, ohne eine entsprechende Möglichkeit uns zu präsentieren und ohne Informationsangebote für die einfachen

освен мен, ще има на европейския книжен пазар едно красиво издание за нашата родина. Като следваща стъпка бих желал да направя пътешествие до Антарктида и Патагония. Искам толкова места да снимам, а животът е кратък. Един живот не стига да се обхване и пресъздаде цялата красота на света.

Променят ли пътешествията ти по света ценностната ти система, до каква степен ти влияе допира до толкова много различни култури?

Определено ДА. Ценностната система на човек не би могла да остане непроменена, ако опознаеш Индия например, или Азия, или Антарктида и т.н., но съществените промени са въпрос на индивидуално духовно израстване. В това се определя влиянието, не е възможно да си останеш същия...

Как разбираш щастието?

Щастието е като любовта, един вид влюбване. Когато вътре в мен започнат да протичат такива химични процеси, които водят до повишено емоционално състояние – тогава съм щастлив.

Попадал ли си в ситуации, когато да си се чувствал застрашен буквално за оцеляването си?

Честно казано, съвсем скоро ми се случи, по време на снимките на Камен бряг. Бях стъпил върху една заледена скала в морето, но внезапно се подхлъзнах и буквално, като по чудо си закрепих крака за един малък камък, та не полетях в ледената вода. Разбира се имал съм и други критични ситуации, като всеки човек.

Би ли застанал пред обектива на някого?

О, да. Пред обектива на децата ми. Но по принцип мястото ми е зад камерата.

Истина ли е, че фотографията е скъпо изкуство?

Да, доста. Една професионална апаратура е много скъпо

EU-Бürger. Insgesamt wird zu wenig Werbung für Bulgarien gemacht. Rumänien, das gemeinsam mit uns die Europäischen Union beitreten wird, hat bereits viele solche Produkte. Ich hoffe, dass Dank der gemeinsamen Bestrebungen von vielen Menschen wie mir, ein schönes Buch über unsere Heimat bald auf dem europäischen Buchmarkt erscheinen wird. Als nächstes Projekt würde ich gerne eine Reise in die Antarktis und nach Patagonien machen. Ich möchte so viele Orte fotografieren, aber das Leben ist so kurz. Ein Leben reicht nicht aus, um die ganze Schönheit der Welt zu erfassen und abzubilden.

Haben deine Reisen deine Werte verändert? In wiefern hat dich der Kontakt zu so vielen anderen Kulturen beeinflusst?

Auf jeden Fall Ja. Die Werte eines Menschen können nicht unverändert bleiben, wenn man z.B. Indien gesehen hat, oder Asien, oder die Antarktis etc., aber die bedeutende Änderungen hängen immer von der persönlichen spirituellen Entwicklung ab. Das bestimmt den Einfluss. Man kann nicht unverändert bleiben...

Was bedeutet für Dich Glück?

Das Glück ist wie die Liebe – eine Art Verliebtheit. Ich bin glücklich, wenn bestimmte chemische Prozesse in mir fließen und mich zu einem erhöhten emotionalen Zustand bringen.

Warst du schon in lebensbedrohliche Situationen?

Ehrlich gesagt, war ich erst vor kurzem in so einer Situation. Während der Fotoaufnahmen in Kamen Briag stand ich auf einem vereisten Felsen im Meer. Plötzlich rutschte ich aus und konnte im letzten Moment mit meinem Fuß auf einem kleinen Stein Halt finden, so dass ich nicht ins eisige Wasser gefallen bin. Ich habe aber nicht viele solche extreme Situationen erlebt.

Würdest du selber vor der Kamera stehen und vor wem?

Oh ja. Vor der Kamera meiner Kinder. Aber im Prinzip ist mein Platz hinter der Kamera.

Stimmt es, dass die Fotografie eine teure Kunst ist?

Ja. Sehr teuer. Eine professionelle Fotoausrüstung ist sehr teuer,

удоволствие, но необходимост за качествена фотография. А колкото до цените на фотографиите - мои фотографии са се продавали за сума от 4000 евро.

Авторски права? Пазар?

Своите продукти, тук в Европа чувствам достатъчно добре защитени. А пазар – най-добрият пазар за художествена фотография в света са САЩ, а в Европа са Франция и Англия. Австрия тепърва се развива в тази насока.

Разкажи ни нещо за себе си, за семейството си. Как се озова в Австрия?

Какво да ви разкажа. Попаднах тук, защото се ожених. Преди доста години, мнозина са ме обвинявали, че съм го направил за да избягам от България. Времето обаче опроверга всички. Женен съм вече 29 години, съпругата ми е прекрасен човек и аз съм й много благодарен. Научи ме на много неща. Тя е доста прогресивен и извисен човек, изключително неподправена и естествена жена. Имаме три деца – една дъщеря и двама сина. В началото на брака ни, пътуванията ми се осъществяваха благодарение на нея, тя работеше и издържаше семейството, сега се опитвам да се реванширам.

Според теб човек се развива духовно когато...?

Когато пътува, среща различни хора, култури и съдби, когато въздейства за добро, когато осъзнае, че трябва да е толерантен.

aber unbedingt notwendig für qualitative Bilder. Was die Preise der Bilder betrifft, wurden manche meiner Fotos für 4000 Euro verkauft.

Urheberrechte? Markt?

Meine eigene Produkte sind hier in Europa ausreichend geschützt. Was den Markt anbelangt - der beste Markt für die künstlerische Photographie weltweit ist die USA und in Europa – Frankreich und England. Der österreichische Markt entwickelt sich erst.

Erzähl uns etwas über dich, über deine Familie? Wie bist du nach Österreich gekommen?

Was soll ich erzählen? Ich bin hierher gekommen, weil ich geheiratet habe. Früher haben mir viele vorgeworfen, dass ich nur geheiratet habe, damit ich aus Bulgarien fliehen kann. Die Zeit hat aber das alles widerlegt. Ich bin mittlerweile 29 Jahre verheiratet. Meine Frau ist ein wunderbarer Mensch und ich bin ihr sehr dankbar. Ich habe viel von Ihr gelernt. Sie ist sehr fortschrittlich und rein, absolut natürlich und aufrecht. Wir haben drei Kinder – eine Tochter und zwei Söhne. Am Beginn unserer Ehe hat sie meine Reisen ermöglicht. Sie hat gearbeitet und die Familie ernährt. Jetzt versuche ich mich zu revanchieren.

Der Mensch entwickelt sich geistlich wenn....?

Wenn er reist, wenn er verschiedene Menschen, Kulturen und Schicksale begegnet, wenn er Gutes bewirkt, wenn er lernt tolerant zu sein.

Би ли почивал със семейството си в България и къде?

О, да, ние често ходим заедно там, най-добре си почивам и се разтоварвам точно на Камен Бряг. А иначе, обичам да посещавам Ковачевица в Родопи планина, Боровец... Има много чудесни места, които с удоволствие посещавам.

Като говорим за почивки, море, туризъм, не можем да подминем вече наболелия проблем със застроените брегове, обезвъздушеното пространство по Черноморието. Как ще коментираш?

Това наистина е ужасно - да се отнема чара на тези места е пагубно за туризма. С нищо няма да сме по-различни от останалите държави, а туристите вече се наситиха на бетонни дворци. Все повече хора търсят места, където да се потопят в типичната за съответната страна атмосфера, да уловят пулса и характера, да се насладят на чиста природа. Точно тази възможност да запазим самобитност в туризма се унищожава с всеки изминал ден. Има едно понятие "Unique selling point" - това означава характеризиращата уникалност на мястото, която го продава. Да привличаш туристи с автентична атмосфера, чиста природа и да се научим да пазим това богатство - тази е моята рецепта. Това се коментира и на срещите ни с Добринка Ялнъзова - кметица на Камен Бряг. Местните хора от една страна се радват за туристическото развитие на района, но от друга се притесняват от едрите продажби на земи и унищожаването на природата.

И като финал на нашия разговор - какво е посланието ти към всички българи?

Да не разрушават, а да запазват както природните красоти, така и изконните ценности. Да се възвърнат към първичното в библейския смисъл, да се обичат - любовта е всичко!

Würdest du Urlaub mit deiner Familie in Bulgarien machen und wo?

Oh ja. Wir sind oft gemeinsam in Bulgarien. Ich erhole mich am besten in Kamen Briag. Ansonsten bin ich gern in Kovatscheviza in den Rhodopen, Borowetz... Es gibt viele wunderschöne Orte, die ich gerne besuchen möchte.

Wenn wir über Urlaub, Meer und Tourismus sprechen, müssen wir auch das Problem der bebauten Strände und der verschmutzten Luft in der Küstenregion ansprechen. Wie siehst du dieses Problem?

Das ist wirklich schrecklich! Dadurch wird der Charme dieser Region zerstört und das ist schädlich für den Tourismus. Dadurch werden wir uns bald von den anderen Staaten mit Meerestourismus nicht mehr unterscheiden. Die Menschen haben aber genug von Betonschlössern. Immer mehr Menschen suchen nach Orten, wo sie in die für die Region typischen Atmosphäre eintauchen können, wo sie den Puls und den Charakter des Landes spüren und die unberührte Natur genießen können. Genau diese Möglichkeit unsere eigene Identität im Tourismus zu bewahren, wird jeden Tag zerstört. Es gibt einen Begriff - „unique selling point“. Er bezieht sich auf die Einzigartigkeit des Verkaufsortes. Mein Rezept lautet daher: Tourismus mittels authentischer Atmosphäre und unberührter Natur, sowie der Fähigkeit zu lernen dieses Reichtum zu bewahren und zu vermitteln. Darüber diskutieren wir auch bei unseren Treffen mit Dobrinka Ialnasova (Bürgermeisterin von Kamen Briag). Die Einheimische freuen sich einerseits über die regionale Entwicklung durch den Tourismus. Andererseits haben sie aber auch Angst vor den Massenausverkäufen von Grund und Boden und der Zerstörung der Natur.

Als Abschluss unseres Gesprächs, was ist deine Botschaft an allen Bulgaren?

Nicht zu zerstören, sondern die Natur und deren ewige Werte zu bewahren. Zurückzukehren zum Ursprung im biblischen Sinne, zu lieben - die Liebe ist alles!

Австрия е моята втора родина (Мамо, да се върнем вкъщи...)

“- Искам при баба и дядо, леля и чичо, братовчедите.

Щам имам много, а тук - никой.

- Но ти нали имаш приятели ?

- Само двама.

- А колко ти трябва?

- Сто двадесет и пет...”

(разговор със сина ми, 12 год.)

текст: Сашка Журкова

снимки: Елица Караенева

БЯГСТВОТО

Ние избягахме! Така се казваше тогава, когато имаше източен и западен лагер, с двете си деца на 12 и 13 години. Избягахме в Австрия през унгарско-австрийската граница. От България за Унгария дори това пътуване не се разбираше от самосебе си.

В Будапеща отидохме в американското посолство да искаме политическо убежище. Имахме роднини в Америка. Заявихме, че не мърдаме от тук, докато не ни свържат с роднините ни, за да ни помогнат да заминем. Разговаряхме с шефа на охраната - почти два метра дълъг с обувки колкото детско корито. Сложиха ни по една чаша вода и започнаха. Разпит като на разпит! Няма да го описвам. Плътено до нас стоеше човек от охраната въоръжен с готовност и гледаше дори и децата враждебно, то оня с коритарските обувки дори погали малкия ни син и каза, че и неговото момче имало такава фризура с опашчица на края. Междувременно бяхме се сдобили и с преводачка. Служителка, унгарка, която беше в напреднала бременност, и която, докато ние, седнали на масата очаквахме, както ни се каза ТОЙ (не знаехме още кой) да дойде, мина двадесет пъти насам - натам и (без да подозираме, че някой знае български) ни е подслушвала. (После научихме, че Хайни е била омъжена за един български Павел, с когото се развела, защото ..., досещате се сигурно - много бил ..силен и як). И така Хайни ни убеди, че ще трябва да излезем от посолството и утре преди обяд отново да дойдем, за да ни свържат по телефона с нашия американски дядо. Тя сигурно е получила похвала (по американски) за успешната си акция. Дойде и мъжът ѝ и ни отведеха с багажа (бяхме се настанили вече в един хотел, който гълташе парите ни като прахосмукачка) в един закътан къмпинг до Дунава. На другата сутрин - какво да видим - пред входа на посолството - двама въоръжени, не вече цивилни - строги, та престроги- чак сърдити. Пуснаха само Боги - главата на семейството, а мене и децата - НЕ! Показаха ни на 15 метра отдалечените пейки - там да чакаме. Като малокалибрени терористчета. Странно.

Точно една минута, след като аз и децата се тръгнахме на пейката далеч от входа, обидени жестоко (пък и се обиждахме лесно), пристигна самият Exzellenz - негово превъзходителство ПОСЛАНИКЪТ - слабичък, нежен преставител на една "мощна" държава и хлътна навътре.

Разговора с американския дядо - нищо от това, за което се надявахме. Той искаше време, доста дълго, според нас, три - четири месеца, за да се опита да уреди все пак НЕЩО, а ние вече шарили из американски посолства не бяхме много сигурни за себе си, ако се върнем в България.

Планът беше вече изкован - бягство през границата: нашата нова позната показваше съпричастие (не знам дали е точно САМОИНИЦИАТИВА) и ни увери (слушала е внимателно новините сигурно), че при град Шопрон (близо до австрийската граница) много източни германци бягали. Качихме се на влака. Изпрати ни, прибра ни двата кувара, в които беше всичко, приготвено за начало на емигранския ни живот. Ние взехме чанта с храна и връхни дрехи. Аз - с бяла пола, която после след суркане по пръст и огради стана като на Рамбо облеклото.

Вярно, че районът около австрийската граница, особено в района на къмпинга, беше пълен с изоставени трабанти, волги и другите не знам - не съм много по марките. Не само изоставени, но и доста поразграбени. Някои направо бяха станали скелети.

Първият ни опит на минаване - несполука - прескачахме някаква си ограда с лозя, а то било все още УНГАРСКО. Защото унгарският - един език, то бива бива, ама една сричка не може да се разбере! Някакъв старец питахме - той сочи - "Йо, Йо", ама не.

Преспяхме в две коли - ние във ВОЛГА (без гуми), децата

- в трабант (с гуми, но без врати). През нощта се събудих от шум и прожектор. Изгубих си акъла, децата се подадоха и викат "Мамо, мамо", погледнах - полицаи. "За нас са" - мисля си, но те подминаха и не ни искаха никакви документи или нещо подобно - просто са "ИНСПЕКТИРАЛИ" ГДР - колите.

Успяхме! Минахме! Дори отсреща ни махаха хора от червения кръст с жестове, значещи: "Елате, елате". Вървахме след едно ГДР семейство с три деца - момичета. Чакаше ни кола с цивилен, която се движеше успоредно по зелената граница. Отведоха ни до палатките на червения кръст - измихме се, нахраниха ни.

Германец се тресеше от плач. Имаше и други семейства, които се прегръщаха и плачеха. А децата ни - нашите и техните, боже, горките - те нищо не разбираха!!!

Моят Александър като видя граничния камък с надпис: "Австрия" и след нашия възглас "Австрия! Най-после!" реши да ни зарадва и с детска патетичност пропя: "Моята втора родина!". Мина, не мина време и каза: "Къде са баба и дядо, моите братовчеди. Хайде да се връщаме. Да си ходим." И като тръгна - не спря - до сега. Тука-там! Там-тука! А по-големият (с една година) – точно обратното - от ТУК не мръдва.

Следват отново разпити от Дирекцията за сигурност. Когато в протокола на МВР и лагера Трайскирхен за политически бежанци прочетох: "кандидатката за убежище прави добро впечатление", ми стана приятно, разбира се.

АЛПИТЕ

След карантинния период ни разпределиха по пансиони. Ние живяхме в Алпите. В селото имаше десетина къщи. Собственикът на пансиона, гората, планината, гаричката, фурната, ресторанта, ами то май че на всичко - Хер Валтер Бургер беше добронамерен човек. Хората в алпийските села по нагласа и характер са много подобни на нашите балканджии - в Копривщица, Троян, Тетевен - чисти, отзивчиви и изключително работливи. Къщите не се заключват. И ако отида да търся, например, селската шивачка или жената от фурната и обиколя цялата къща - всичко отворено - никой няма вътре. Тя идва и вместо да се намръщи и каже: "Какво правиш, като мене ме няма", казва толкова мило и искрено по детски те гледа право в очите: „Прости, че трябваше да ме чакаш“.

Във Виена си показваха само носовете, а очи въобще не се виждаха. Пък и в София, Париж или Будапеща сигурно е същото. Ами Руди, който гледаше конете на Фрау Флеш - тя имаше красиви коне, през почивните дни идваха ездачи от всякъде. Руди носеше топло мляко, току-що издоено от кравите, палеше ни печката, за да си приготвим закуска: за всички, за мен, за Илдико от Унгария, за Йожи от Румъния, за Герлинде от Санкт Себастиан, за Руди и за Фрау Флеш. Всички заедно. Беше толкова топло, а на вълн сняг до колене,

дето се казва. В хотела "ALPENHOF" (200 годишен с толкова годишни мебели - като в приказка), който вече не беше действащ, но винаги беше пълен с приятели. Тя - Фрау Флеш - беше много обичана, защото мислеше за другите, за тези, на които не им беше толкова добре. И ето и ние емигранти - тя просто нямаше нужда от нас, но все намираще какво да поръча да направим, за да си заслужим наистина помощта. Никакъв страх от непознати, от чужденци. И то си е така - от другите се страхуват само тези, които сами са подозрителни. Никакъв намек дори. Сядахме и тя ни разказваше толкова неща и как няма, като много е видяла и преживяла. Казвах я танте Ирен - леля Ирен и всеки ден и носеха цветя.

Аз и Боги започнахме работа. Срещата ми с 90-годишната Фрау Флеш в град Мариацел (17 км от селото Тиенербрицк), при която ме изпрати Херр Валтер беше незабравима. Това е един оригинал - една жена, която казваше: "Когато пекне слънцето - цялата природа грейва и става по-добра, хората, за жалост - не могат. Тя е първата жена в Австрия, която е получила шофьорска книжка, защото тогава на жени не се е позволявало да шофират. До 97-годишна шофираше и то с изкуствени коленни стави (след самолетна катастрофа, в която загива единствената ѝ дъщеря на рождения си ден, а преди това е била загубила и мъжа си), ходеше на лов, събираше се с приятели, устройваше празници. При нея идваха кардинали, директори на музеи, учени, лионс клуб. Тук се запознах с директора на етнографския музей във Виена - приятел на проф. Вакарелски и „кутоса“ на музея по етнография на източна и югоизточна Европа. По-нататък, след нострифициране на дипломата си работих в Китзее.

Отговорът е само един

България може да излезе от рамките на човешката глупост, от пращините улици и неугледни панелки, да остане настрана от забързаността...

Б

ългария.

Къде е тя? Точните географски понятия са излишни. Отговорът е само един – в сърцата ни! В съзнанието ми присъстват най-вече спомени и представи за

село Лопушна

нещо приятно и далечно, за безгрижие и домашно приготвена храна. Идея точна няма – това е само усещане. Но какво всъщност е България? Защо е такава?

“Опознай Родината, за да я обикнеш!” е казал Алеко, а аз бих добавил “... и да я разбереш!”. Как? Всякак. Хората в полето са едни, в планината други, а пък до морето съвсем различни. Има и различни равнини, планини и крайбрежие. И цялата разнородна съвкупност на релефа български определя до голяма степен живота, бита, традициите и обичаите в съответната област.

Реалността такава, каквато е.

Навсякъде, където и да отидете, все има положителни и негативи и затова ще се опитам да бъда безпристрастен. Човек трябва да има правилен поглед върху нещата, но “Само красотата ще спаси света!”. И в това изречение се крие ключът на истинското пътешествие (физическо и мисловно дори). А България е наистина една много красива страна. Тя може да излезе от рамките на

Es gibt nur eine Antwort

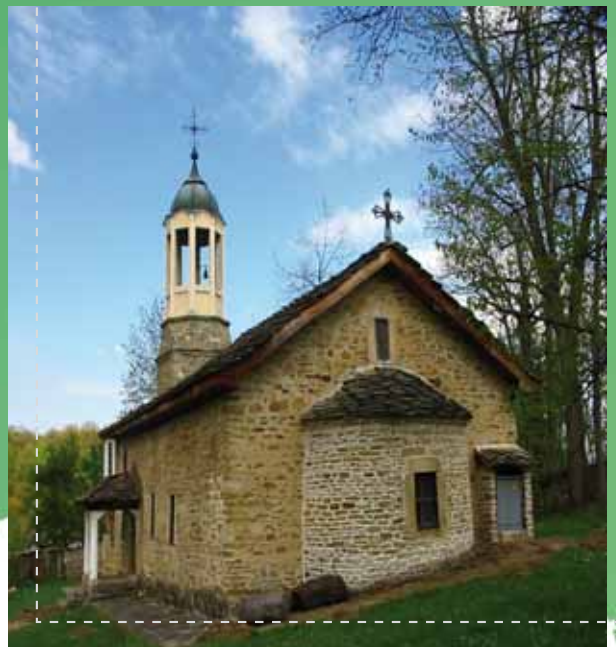
Bulgarien könnte sich aus dem Zwang der menschlichen Dummheit, der staubigen Straßen und den unattraktiven Panelblockhäuser befreien. Es könnte der Hektik ..... fern bleiben.

B

ulgarien.

Wo ist Bulgarien? Eine genaue geographische Beschreibung ist überflüssig. Es gibt nur eine Antwort - in unseren Herzen! In meinem Bewusstsein gibt es vor allem Erringrun-gen und Vorstellungen über etwas Angenehmes und Fernes, über Unbeschwertheit und hausgemachte Speisen. Es gibt keine konkrete Idee – es ist nur ein Gefühl. Aber was ist eigentlich Bulgarien? Warum ist es so wie es ist?

Der bulgarische Schriftsteller Aleko hat gesagt „Lerne deine Heimat kennen, um sie zu lieben“. Ich würde ergänzen „... und um sie zu verstehen!“ Wie? Auf jede erdenkliche Art und Weise. Die Menschen der Ebene, der Berge und der Küsten sind jeweils unterschiedlich und an Ihre unmittelbare Heimat angepasst . Es gibt auch unterschiedliche Täler, Berge und Küsten. Die ganze Vielfalt der bulgarischen Landschaft bestimmt zu einem großen Teil das Leben, die Lebensweise, die Traditionen und die Bräuche in der jeweiligen Region.

човешката глупост, от прашните улици и неугледни панелки, да остане настрана от забързаността и напрежението на динамичното ни ежедневиe. Една красива гледка може да направи много повече за човека от най-добрия психотерапевт. Такива прекрасни картини у нас има в изобилие. Достатъчно е да "мръднем" малко насам-натам, за да се убедим в това. Красота и история има на съвсем неочаквани места. Напоследък много нашумяха тракийските гробници, криещи огромни богатства в себе си. Това не е всичко!

Ето защо, целта на тази рубрика е да ви даде идеи, да ви вдъхнови да пътувате, да отвори нови хоризонти пред вас, да научавате нови неща и да си припомняте стари забравени такива!

Die Realität, so wie sie ist.

Überall wo man hingeht, gibt es Positives und Negatives. Daher werde ich versuchen neutral zu bleiben. Man muss die Dinge richtig Betrachten, aber „Nur die Schönheit kann die Welt retten!“. In diesem Satz verbirgt sich der Schlüssel zum richtigen Reisen (physisches Reisen, sowie psychisches). Bulgarien ist wirklich ein sehr schönes Land. Bulgarien könnte sich aus dem Zwang der menschlichen Dummheit, der staubigen Straßen und der unattraktiven Panelblockhäuser befreien. Es könnte der Hektik und dem Druck unseres dynamischen Alltags fern bleiben. Eine schöne Landschaft kann dem Menschen viel mehr helfen, als jeder Psychotherapeut. Es gibt zahlreiche solche Landschaften in unserem Land. Ein kleiner Ausflug genügt, um sich davon zu überzeugen. Schönheit und Geschichte findet man dort, wo man sie am wenigsten vermutet hat. In letzter Zeit wurden die Thrakischen Gräber, mit ihren verborgenen Schätzen, sehr berühmt. Das ist aber nicht alles!

Daher ist das Ziel dieser Kolumne Ihnen neue Ideen zu geben, Sie zum Reisen zu inspirieren, neue Horizonte vor Ihnen zu eröffnen, Ihnen Neues zu erzählen und Ihnen zu helfen sich an Vergessenes zu erinnern!

Gute Reise!

На Добър Път!

Текст и снимки: Иван Стоянов
www.montbg.com
Übersetzung: Irina Hantschl

Белоградчик – Триаска история с продължение

„Нито прочутите клисури на Олиул в Прованс, нито дефилето Пинкарбо в Испания, нито Алпите, нито Пиринеите, нито най-дивните планини в Тирол и Швейцария, притежават нещо, което би могло да се сравни с това, което видях в България при Белоградчик.“

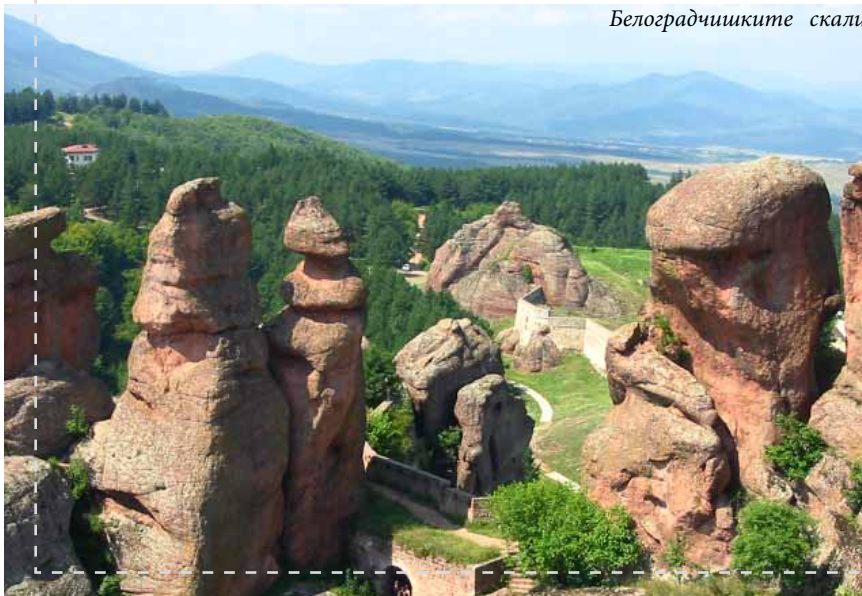
Жером Бланки
1841 г., академик

Belogradtschik – Triasische Geschichte mit Fortsetzung

„Weder die berühmte Schlucht bei Olioul in Provence, noch der Engpass Picarbo in Spanien, die Alpen, die Pyrenäen oder die malerischen Berge in Tirol und in der Schweiz, können mit dem was ich in Bulgarien bei Belogradtschik gesehen habe verglichen werden.“

Jerom Blancy (Wissenschaftler), 1841

Белоградчишките скали

Много, много отдавна, през Триас, движени от морето, червените пясъчни скали се утаявали на неговото дъно, образувайки конгломератна структура. Светът се променял, морето изчезнало, но природата започнала да си служи с другия инструмент – длетото.

Когато се изправиш на върха на Белоградчишката крепост, пейзажът е извънземен и неописуемо красив, панорамата се разгръща на 360 градуса. Пирамиди и всякакви причудливи форми са разхвърляни в нозете ти. Някои от красивите скални форми стигат до височина 200м. Всички те образуват ивица с дължина 30 км и ширина до 3 км. Сред най-известните образувания са Хайдут Велко, Мадоната, Ученичката, Адам и Ева, Мечката, Кучето...

На юг, в дъното, се вижда дивата част на българо-сръбската граница, която минава по мощното било на Стара Планина. В нейните гънки е скрит резерватът “Чупрене”

(площ от 1439,20 хектара), където се намират едни от най-красивите гори в България. Тук се намира и единственото в света находище на растенията – български ерантис и тъмно пурпурна метличина, а така също и на балканския ендемит и томасиниевия минзухар.

На запад погледът се спира върху равнината, за да разпознае единственото тектонско езеро в България – Рабишкото. Неговите, не чак толкова внушителни размери (площ само 1,5 кв. км) съвсем не му пречат да бъде много дълбоко, запълващо празнината между две

Vor Tausenden von Jahren, in Trias, haben sich in folge der ständigen Bewegung des Meeres, aus den Ablagerungen des roten Sandsteins einheitliche Formationen am Meeresgrund gebildet. Die Welt veränderte sich, das Meer zog sich zurück, aber die Natur bediente sich eines anderen Instruments – des Meisels. Von der Spitze der Burg Belogradtschik eröffnet sich in alle Himmelsrichtungen eine außerirdische und unbeschreiblich schöne Landschaft. Pyramiden und verschiedene andere bizarre Formationen liegen verstreut zu unseren Füßen. Manche dieser wunderschönen Felsformationen erreichen eine Höhe von bis zu 200m. Alle diese Felsformationen bilden ein Areal das 30 km lang und bis zu 3 km breit ist. Zu den berühmtesten Formationen zählen Haidut Velko, die Madonna, die Schülerin, Adam und Eva, der Bär, der Hund.....

Im Süden sieht man den wilden Teil der Serbo-Bulgarischen Grenze, die sich auf den gewaltigen Gipfel des Balkangebirges erstreckt. Im Herzen des Berges versteckt sich das Naturschutzgebiet „Tschupre“ (mit einer Fläche von 1439,20 Hektar), in dem sich einige der schönsten Wälder Bulgariens befinden. Hier befinden sich auch einzigartige Pflanzenarten wie der bulgarische Eran-

Белоградчик
Belogradchik

tis, das dunkelrote Kornblume, der Balkanendemit sowie der tomasin'sche Krokus.

Im Westen fällt der Blick auf die Ebene mit dem einzigen tektonischen See in Bulgarien – den Rabischkosee. Trotz seiner unbeeindruckenden Größe (nur 1,5 km²) ist er sehr tief und erfüllt den Freiraum zwischen zwei tektonischen Platten. Unmittelbar daneben befindet sich ein kleiner Hügel, in dessen Innerem sich Magurata - eine der schönsten Hölen Bulgariens, die für Besucher zugänglich ist – geformt hat. Falls Sie Magurata besuchen wollen, sollten Sie unbedingt eine Taschenlampe mitnehmen, um auch die Formationen abseits der ausgeleuchteten Bereiche erforschen zu können, sowie warme Kleider und stabile Schuhe anziehen, da der Boden relativ rutschig ist. Die Höhle wurde schon im Neolithikum bewohnt und bewahrt bemerkenswerte Felsmalereien aus dieser Epoche. Ihre unterirdischen Tunnel führen Sie in das Innere der Erde.

Wenn Sie die Gebiete noch weiter westlich erforschen wollen, können Sie auch den malerischen Rakovich'sche Kloster „sv. Troiza“ (heilige Dreienigkeit) besuchen.

Im Norden erhöht sich ein Ring aus Felsen gekrönt mit einem Fernsehturm. Im Osten geht das Meer aus Gipfeln langsam in der Weite des Horizonts unter.

Die Burg Belogradtschik war die einzige Burg Bulgariens, die bis zur Befreiung von der Türkischen Herrschaft aktiv benutzt wurde. Diese alte Festung wurde zwischen unerreichbaren Felsen errichtet, in der Zeit als der Bulgarische Staat noch nicht gegründet war und der Balkan Teil des römischen Imperiums war. Im Mittelalter und während des Türkischen Jochs wurden neue Gebäude hinzugebaut. Die Burg hat eine wichtige strategische Bedeutung. Darüber hinaus bietet die Landschaft einen natürlichen Schutz. Diese Eigenschaft wurde schon von den Erbauern der Burg erkannt und geschickt genutzt. In der Burg gibt es drei nacheinander folgende Innenhöfe. Vom dritten Hof erreichen Sie das Herzstück der Burg – den Aussichtsplatz, den ich oben beschrieben habe.

Am Fuße des Hügels, auf dem die Burg erbaut wurde, liegt Belogradtschik – eine ruhige Stadt mit 5000 Einwohnern.

Dort erwartet Sie eine angenehme Überraschung: in dem relativ kleinen Natur-Historischen Museum der Stadt befindet sich eine bemerkenswerte Sammlung einzigartiger Exponate vergangener Epochen.

Weiters stehen viele kleine Restaurants und Hotels den neugierigen Touristen zur Verfügung.

Текст и снимки: Иван Стоянов
www.montbg.com
Übersetzung: Irina Hantschl

тектонски плочи от земната кора. В непосредствена близост до него се намира и малко хълмче, проядено отвътре от Магурата – една от най-забележителните български пещери, пригодена за посещение. И въпреки това, в случай че решиш да я посетиш, си вземи фенерче (за да видиш и нещо повече в образуванятия), топла дреха, и обувки с добра подметка понеже подът на пещерата е сравнително хлъзгав. Обитавана още през неолита, тя пази забележителните скални рисунки на тази епоха, а нейните галерии ще те водят през недрата на земята. Ако пък решиш да изследваш района, още по на запад можеш да посетиш и красивия Раковишки манастир “Света Троица”.

На север пред теб се издига скален венец, увенчан с телевизионна кула. И на изток - морето от хълмовете потъва в далечината.

Белоградчишката крепост е единствената крепост в България, която не е преставала да бъде действаща до Освобождението от турците. Тази древна твърдина е била изградена сред непристъпни скали, когато българската държава още не е била образувана, а Балканският полуостров бил в пределите на Римската империя. Постепенно са били прибавяни допълнителни съоръжения през Средновековието и по време на турското робство. Самата крепост има невероятно стратегическо местоположение. Освен това, майсторите много умело са използвали терена, който предполага и една добра естествена защита. Крепостта има три двора, които не са концентрични, а подредени един след друг. От третия стигате до светая светих – наблюдателното място, което ви описах по-горе.

И там долу в подножието на хълма, на който се издига крепостта, лежи Белоградчик - едно спокойно градче с около 5000 жители.

Приятна изненада: Природо-Научният Музей в града е побрал много богата колекция, на съвсем скромна площ. Ресторантчетата и малки хотела предлагат своите услуги на любопитните туристи.

Скални рисунки в Магурската пещера

Българските граждани в ЕС

Личното право на свободно определяне и сменяне на местожителство и месторабота на граждани от ЕС е наред със свободното движение на капитал, услуги и стоки едно от основните права в Европейския Съюз.

Текст: Маг. Винко Хаке

Основното право на свободно движение и установяване в държавите членки базира на първичното Европейско право. В рамките на три месеца всеки гражданин на ЕС има право без условия и формалности и при наличието на лична карта или паспорт да остане в друга държава членка на ЕС. Същото важи за членове на семейството на ЕС-граждани, които не са ЕС-граждани, да ги придружават.

От 01.01.2007 България ще бъде договорна страна към ЕС и същевременно договорна страна по Споразумението за Европейската Икономическа общност (EWR). Затова българските граждани, като нови ЕС-граждани могат да се възползват от правото за свободно движение в рамките на ЕС и съответно в Австрия. Тъй като според правото на ЕС /VO (EWG) 1612/68 und der RL (EG) 38/2004/ свободното движение и установяване са гарантирани, такова удостоверение от националното законодателство е излишно /Niederlassungs- und Aufenthaltsgesetz (NAG)BGBl I 2005/100 und 2005/157, insbesondere in den §§ 9 und 51 ff/.

Правото на свободно движение всъщност е основно и обхватно понятие, но то е нито безкрайно нито неприкосновено. Това право може да бъде отказано или отнето, ако основания на обществения ред, обществената сигурност или здраве го изискват. Правото за свободен престой и установяване на граждани на ЕС или съответно на Европейското икономическа общност и техните близки ще бъде декларирано чрез карта за постоянен престой (Daueraufenthaltskarte) и чрез удостоверение за регистрация (Anmeldebescheinigung). Тези документи са релевантни преди всичко по отношение на обстоятелства свързани със свободата на движение в ЕС.

Необходими критерии за тяхното наличие са:

- *Имащият право на свободно движение трябва да притежава гражданство на една от страните членки на ЕС;*
- *Той трябва да се намира в друга страна членка като зависим работник или самостоятелен наеман работник;*
- *Той се обучава в Австрия в държавно признато частно или държавно учебно заведение.*

- *Той разполага със здравна застраховка както и с достатъчно средства за покриване на пребиваването си, т.е. да няма нужда от социални помощи.*
- *Определени близки на гражданин от ЕС имат също така правото на свободно движение, но то е производно от неговото първично право.*

Когато имащият право на свободно движение гражданин на ЕС може да изпълни тези предпоставки, тогава службите потвърждават съответно документират това.

На имащите право на свободно движение граждани на ЕС бива издадено непосредствено и срещу такса от 15 евро едно писмено удостоверение за регистрация (Anmeldebescheinigung). Тъй като ненавременното подаване на заявление може да бъде наказано с парична глоба до 200 евро, оказва се, че то трябва да бъде поискано в рамките на три месеца при съответните служби. То не бива да се бърка с адресната регистрация в съответната община. Срокът започва да тече с влизането в Австрия. Смесена форма по отношение на регистрацията се допуска чрез преходни удостоверения за граждани от ЕС, които преди 31.12.2005 са се установили в Австрия и за които тяхната адресна регистрация важи като удостоверение за регистрация.

Anmeldebescheinigung

 REPUBLIK ÖSTERREICH

ANMELDEBESCHEINIGUNG

für

EWR-Bürger/-innen und Schweizer Bürger/-innen

gemäß §§ 51 bis 53 u. 57 NAG, BGBl. I Nr. 100/2005, und § 3 NAG-DV, BGBl. II Nr. 451/2005

Familienname(n) _____
Vorname(n) _____ Geburtsdatum _____
Staatsangehörigkeit _____

Arbeitnehmer/-in (§ 51 Z 1) Ausbildung (§ 51 Z 3)
 Selbständige/-r (§ 51 Z 1) sonstige Angelegenheit (§§ 51 Z 2, 52 Z 4 oder 5)

Angehöriger als
 Ehegatte/-in (§ 52 Z 1)
 Verwandte/-r in gerader absteigender Linie (§ 52 Z 2)
 Verwandte/-r in gerader aufsteigender Linie (§ 52 Z 3)

Datum _____ ausstellende Behörde _____

Gebühr gemäß § 14 TP 8 Abs. 5a Z 1 des Gebührengesetzes 1957, BGBl. Nr. 267, entrichtet.

Hinweis: Diese Anmeldebescheinigung gilt für EWR-Bürger/-innen und deren Angehörige, die ihr Recht auf Freizügigkeit in Anspruch genommen haben. Sie ist zugleich das Dokument zur Bescheinigung des Daueraufenthalts (Richtlinie 2004/38/EG, ABl. Nr. L 158 vom 30.04.2004 S. 77 i.d.F. ABl. Nr. L 229 vom 29.06.2004 S. 35).

Hinweis: Im Fall der Beendigung oder der beabsichtigten Beendigung der Niederlassung wird ersucht, die ausstellende Behörde von diesem Umstand formlos zu informieren.

При подаването на молба за издаване на удостоверение за регистрация трябва да се представи валиден паспорт. Останалите нужни документи се определят от целта на пребиваване обучение или работа или особената връзка на близките - съпруг/съпруга (удостоверение за брак). При наличието на такова удостоверение за регистрация за ЕС се удостоверява и постоянния престой за съответния гражданин.

Граждани от ЕС и в частност българите могат да подадат молба за лична карта за ЕС граждани, който също като картата за продължителен престой важи като идентификационен документ. Таксата за всеки от двата документа е 56 евро. И двата документа се издават във формата на карта и важат като документи за идентификация. Удостоверението за регистрация обаче не важи като документ за идентификация. Също така подаването на молба за издаване на лична карта за ЕС граждани не е задължително.

При всички случаи българските граждани, които от периода след 01.01.2007 доказано се задържат по-дълго от три месеца на територията на Република Австрия имат право на заселване.

Informationsveranstaltung zum EU Beitritt Bulgariens und Rumäniens

Am 29. November 2006
18:00 Uhr

ExpertInnen der Magistratsabteilung 35 (Einwanderung, Staatsbürgerschaft, Standesamt) werden für Fragen zu Aufenthalt (Einwanderung), /Staatsbürgerschaft, Herr Veli Cayci als Expert des Beratungszentrums für Migranten und Migrantinnen für Fragen zur Beschäftigung (Arbeit) zur Verfügung stehen.

Volkshochschule Ottakrieng (VHS)
A-1160 Wien, Ludo-Hartmannplatz 7
(Koppstrasse/Neumayrgasse)

ЗАВЕРЕНИ ПРЕВОДИ

Mag. Hristina Wolfsbauer

GERICHTSDOLMETSCH UND ÜBERSETZERIN FÜR BULGARISCH

Heinestr. 24-28/3/29
1020 Wien

Tel: 01/212 53 80
Mobil: 0676/4987360
Fax: 01/219 78 04

Втори проект за интеграция по Програма „Младеж“ във Виена

Das zweite Projekt „Kommunikation ohne Grenzen“ in Wien

От 15.10. до 21.10.2006, по инициатива на организация „UNITED YOUTH OF EUROPE“ гр.Виена, Австрия и Сдружение за инициативи по заекването „СИЗ“ гр.София, България, се осъществи проектът „Комуникация без граници“, съфинансиран от програма „Младеж“ на Европейската комисия. В него взеха участие двадесет младежи от двете държави на възраст между 18 и 25 години с различен социален произход, половината от които бяха с говорен проблем заекване. Целта на проекта бе социална интеграция на младежите, които заекват, както и обмен на информация и общуване между млади хора от държава - членка на ЕС и страна, чието присъединяване предстои. В рамките на обмена на 18.10.2006 се проведе вечер на България в КЛУБ ОСТ - гр. Виена. Уникалната атмосфера на клуба даде възможност на участниците в проекта и гости на вечерта да почувстват частица България, пречупена през призмата на българската идентичност, пресъздадена от танцова група „Пирин“ гр. Бърно, Чехия, мултимедиална презентация на българската история, представена от др. Бойчо Дамянов и типични български ястия,

Fotos: United Youth of Europe

europa

Fotoes: United Youth of Europe

пригответи от участници в проекта. Реализацията на проекта се осъществи с любезното съдействие на WOMBAT'S CITY HOSTEL гр. Виена. Това е вторият проект, реализиран от „UNITED YOUTH OF EUROPE“.

Организацията възниква като проектна група с идея изграждане на културен мост между младежите от Австрия и България. През тригодишната си история работи върху развитие на дейността си в измерението на разширяващото се европейско пространство. Движещата идея на „UNITED YOUTH OF EUROPE“ е да предостави на младежи от различни националности и социален статус възможност и условия за единна платформа на комуникация. В синхрон с националната им идентичност в младежите се изгражда усещане за принадлежност към обединена Европа.

„UNITED YOUTH OF EUROPE“ е отворена за бъдещи инициативи.

dadurch zu erleben, indem ihnen die bulgarische Lebensfreude und Identität durch die Tanzgruppe „Pirin“ aus Brno (Tschechische Republik) sowie durch die multimedialen Präsentation der bulgarischen Geschichte von Dr. Boycho Damynov und durch landestypische Speisen nähergebracht wurde. Das Projekt wurde auch in Zusammenarbeit mit WOMBAT'S CITY HOTEL (Wien)

durchgeführt.

Das ist das zweite Projekt, realisiert von „United Youth of Europe“. Die ehrgeizige Organisation gründete sich in Form einer Arbeitsgruppe mit der Idee, eine kulturelle Brücke zwischen den Jugendlichen aus Bulgarien und Österreich aufzubauen. In ihrer nun mehr dreijährigen Geschichte zielt diese Organisation auf die Erweiterung ihrer Tätigkeit im Rahmen der weiter wachsenden europäischen Dimensionen. Der Beweggrund von „United Youth of Europe“ ist, Jugendlichen von unterschiedlicher Herkunft und unterschiedlichem sozialen Status, die Möglichkeit zu einer eigenen und einheitlichen Kommunikationsplattform zu schaffen. Ziel dabei ist es, in den Jugendlichen, im Einklang mit deren nationalen Identität, das Bewusstsein und die Zugehörigkeit zum vereinigten Europa anzuregen und aufzubauen.

„UNITED YOUTH OF EUROPE“ ist stets offen und bereit für künftige Aktivitäten.

Стартира интердисциплинарен за българите в Австрия

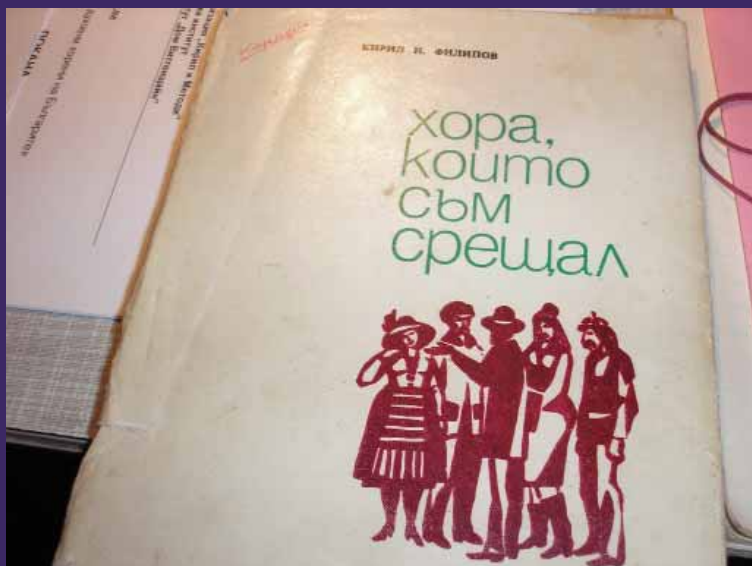
Досега цялостно историко-етнологко, фолклористично и лингвистично изследване на нашите сънародници в Австрия не е правено

Текст: Снежана Йовева-Димитрова
yoveva_sn@abv.bg

Разпознаването и формулирането на присъстващите и отсъстващите елементи на българската идентичност в чуждоетнична среда несъмнено заемат значаено пространство в дискусиите на интердисциплинарни научни колективи през последното десетилетие. Съвременните процеси на глобализация и транснационализъм поставят всяка национална държава в условията на силна конкуренция за създаване на лоялност и поддържане на идентичност както по отношение на гражданите, живеещи на територията на държавата, така и по отношение на малцинствата. Българската общност в Австрия е една многобройна, разнородна и добре заявена етнокултурна общност, която е изградила своите общностни структури и е със свое битие и история. Провокирани от факта, че досега цялостно историко-етнологко, фолклористично и лингвистично изследване на нашите сънародници в Австрия не е правено, ние, екип от учени от Българската

академия на науките, предложихме проект на тема: “Българската общност в Австрия – етнологко, лингвистично и културноантроположко изследване” (Die bulgarische Gemeinschaft in Österreich - Linguistische und ethnologisch-anthropologische Untersuchung) на колегите от Австрийската академия на науките с цел – да проучим, анализираме и представим на обществеността тази българска общност. Като това бихме могли да осъществим с методологиите на различните научни дисциплини, в които ние работим. Подобни изследвания се осъществиха през последните години и сред българската диаспора в Унгария, Словакия, Чехия, Украйна и Молдова. Разчитането на собствената идентичност в живите дефиниции, скрити във всекидневната реч, бе един от елементите, които ние като екип от лингвисти, етнологи, фолклористи, културни антрополози (проф. Васил Райнов дн – ръководител на проекта, ст. н.с. д-р Анелия Касабова, ст. н.с. д-р Владимир Пенчев, н. с. Ана Кочева-Лефеджиева и докторант Снежана Йовева-Димитрова) потърсихме в

серията от житейски разкази, биографични истории, наративи и непринудени интервюта, проведени през април-май 2006 г. във Виена. В процеса на нашата първоначална теренна работа, която осъществихме в рамките на междуакадемичното споразумение между БАН и Австрийската академия на науките с партньори по проекта проф. Йоханес Кодер и проф. Хайнц Миклас от Балканската комисия, се оформиха и зададоха редица проблеми в областта на етнологията, културологията, етнопсихологията, етно- и социолингвистиката. Ясно се откриха чисто лингвистичните елементи в междуобщностните диалози на представителите на българската етнична общност във Виена като: превключване на езиковите и културни кодове, билингвизъм и диглосия в различни параметри на изказването, комуникативни и етнокултурни бариери, фонетични промени, калкиране

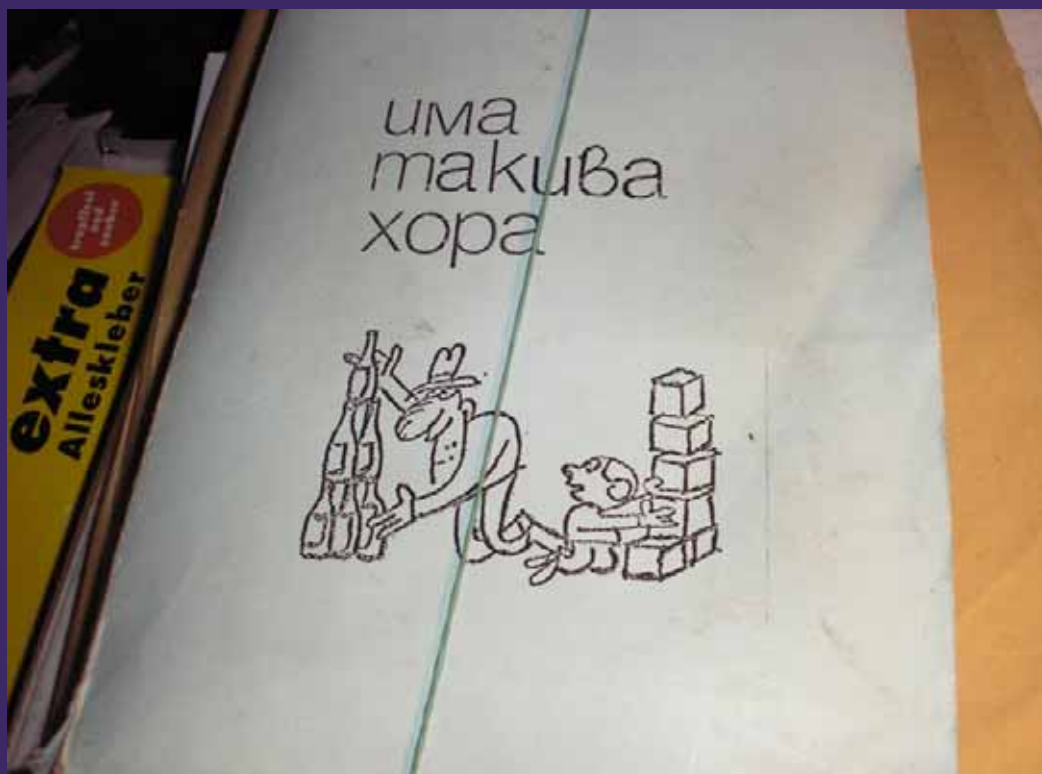
Снимки: личен архив на Кирил Филипов
Автор на фотографиите: доц. Владимир Пенчев от института за фолклор при БАН

ИЗСЛЕДОВАТЕЛСКИ ПРОЕКТ

и т.н. Изявата на етнолингвистичната виталност ни не търсихме тенденциозно. Напротив! Идеята бе да не се поставя конкретно въпроса за самоопределянето на българите в Австрия. Първоначалните ни впечатления са, че извлечената информация, относно съзнанието за собствена идентичност, би произтекла от анализа на косвени, отчасти съдържателни, но и в голямата си степен морфологични и лексикални податки. Конструирането на етничната идентичност чрез използването на възможностите не само на езика и свободните речеви форми в мултилингвална среда (защото във Виена съсредоточието на различни езикови и етнокултурни общности оформят един мултилингвален климат и съответно проява на мултилингвално речево поведение), но и на изявите на тази идентичност чрез наративната традиция на българите във Виена, определено задават много нерешени научноизследователски перспективи, върху които нашият екип ще се съсредоточи в бъдещите теренни и анализаторски дейности сред българската общност в Австрия през 2007 г.

Имахме възможността да се срещнем с представители на повечето от българските културни, образователни и духовни институции като: Български изследователски институт в Австрия (Антоанета Чолакова), Българо-австрийското училище “Св.св. Кирил и Методий” във Виена (д-р Ирина Ботева-Владинова и другите учители), Българския културен институт “Дом Витгенщайн” (Борислав Петранов), църковната община “Св. Иван Рилски” (отец Петкин). Ползотворна бе и срещата ни с културното аташе на Република България в Австрия Калина Костадинова и ангажираността на Посолството към по-нататъшното успешно реализиране на

Снимки: личен архив на Кирил Филипов
Автор на фотографиите: доц. Владимир Пенчев от
института за фолклор при БАН

проекта. Разбира се и всички срещи с българите във Виена от различни възрасти и различен социокултурен статус ни изпълваха с радост и ентузиазъм за работа.

И накрая бих искала да добавя, че необходимостта от проблематизиране на понятията националност, идентичност, гражданство, национален и майчин език поставят въпроса за ролята на институциите в процеса на конструиране на идентичности и това е една от задачите, върху които нашият екип ще работи. Използвам възможността да благодаря от името на колегите за всеотдайната подкрепа на известния българист проф. Хайнц Миклас и маг. Антоанета Чолакова и включването им като патньори в проекта. Нашата изследователска дейност предстои и се надяваме, че ще срещнем още интересни хора, които носят българското в себе си и с които бихме могли да разговаряме в бъдещите ни срещи.

Организацията на българските студенти в Австрия - КИТ

История и дейност на организацията
www.bg-student.org

Идеята за създаването на Организацията на Българските Студенти в Австрия – КИТ се заражда в началото на 2005 година в разговор между група студенти и тя се подема от шепа ентузиастични доброволци. От тогава екипа се е разрастнал значително – създадени са работни групи за различните дейности и проекти, като постоянно се присъединяват и нови хора, с нови идеи и предложения. За рожден ден на Организацията е определен 01. Ноември 2005, когато за първи път събраната и обработена от нейните членове информация е публикувана онлайн, в помощ на всички новопристигащи в Австрия български младежи.

Централа и студентски общежития във Виена

Afro-Asiatisches Institut
1090 Wien, Türkenstraße 3
Tel: 310 51 45

Akademikerhilfe (auch Heime in Graz, Innsbruck, Salzburg, Leoben, Klagenfurt) 1080 Wien, Pfeilgasse 3a
Tel: 401 76

Provinzialat der Marianisten
1180 Wien, Michaelerstraße 8
Tel: 479 69 18-40

Porzellan-Studentenheimverein der Wiener Universität
1090 Wien, Porzellangasse 30
Tel: 317 72 82

Evangelische Kirche Österreich
1180 Wien, Blumengasse 6
Tel: 405 78 70

Evang. Verein für StudentInnenheime
1090 Wien, Garnisongasse 14 -16 Pf. 177
Tel: 405 33 50-17,18

Gemeinnütziger Wohnheimverein "Hanseaten"
1170 Wien, Antonigasse 91
Tel: 468 12 50

Kath. Hochschulgemeinde
1010 Wien, Ebendorfer Straße 8/1
Tel: 408 35 87-0

Societas de Imitatione Christi
1190 Wien, Hohe Warte 46
Tel: 318 67 70

Kolping Österreich
Frauen - u. Sozialreferat
1040 Wien, Paulanergasse 11
Tel. 01/ 587 35 42

Kolpinghaus Wien Zentral
1060 Wien, Gumpendorfer Str. 39
Tel. 01/587 56 31-0

Kolpinghaus Wien Meidling
1120 Wien, Bendlg. 10-12
Tel. 01/813 54 87

Kolpinghaus Wien Währing
1180 Wien, Gentzg. 27
Tel. 01/479 64 97-16

Kolpinghaus Wien Leopoldstadt
1020 Wien, Vereinsgasse 4
Tel. 01/ 212 35 05

Kolpinghaus Wien Alsergrund
1090 Wien, Althanstraße 51
Tel.: 01/ 317 83 42

Österr. Kolpingwerk
1040 Wien, Paulanergasse 11/1
Tel: 587 35 42

Kuratorium zur Errichtung von Adolf-Schärf-Studentenheimen
1060 Wien, Hirschengasse 23
Tel: 597 06 62

Johannesgasse 8/Klang und Räume
Studentenheim der Universität für Musik und darstellende Kunst Wien
1010 Wien, Johannesgasse 8
Tel.: 51484/7700

Организацията на Българските Студенти в Австрия – КИТ предоставя изчерпателна и точна информация и важни упътвания за новопристигащите в Австрия Българи, по отношение на първоначалната им ориентация и адаптиране в непознатата за тях среда. Нейната основна цел е да подпомага българските студенти в продължителния процес на социална интеграция, както и лична и професионална реализация. Тя се стреми да осигури подходяща среда за създаване и поддържане на контакти между студенти, студентски групи и организации от различни националности, с личности, интегрирали и реализирали се в австрийското общество, с потенциални работодатели и с всички приятели на България и на българските студенти. За реализиране на поставените цели, Организацията на Българските Студенти в Австрия – КИТ създаде електронна комуникационна платформа, достъпна от всяка точка на света (виж. www.bg-student.org), която е своеобразен пътеводител за всеки новопристигащ студент.

Studentenheim Haus Döbling
1190 Wien, Gymnasiumstraße 85
Tel: 369 54 90/16

Gewerkschaft der Gemeindebediensteten
1090 Wien, Maria-Theresien-Straße 11
Tel: 313 16

ÖJAB - Österreichische
Jungarbeiterbewegung
1060 Wien, Mittelgasse 16
Tel: 597 97 35

Österr. Kulturgemeinschaft
1040 Wien, Plößlgasse 4/12
Tel: 505 68 48

Österr. Studentenförderungsfond
1010 Wien, Fährichgasse 10/7
512 71 69, 512 24 66

Studentenhausverein Gesellschaft d. Freunde der Vet. Med. Wien
1220 Wien, Josef-Baumann-Gasse 8a
Tel: 258 11 45

Haus Auge Gottes Studentenhilfsverein
1090 Wien, Nußdorfer Straße 75
Tel: 319 44 88

Direktion des Salesianums
Studentenheim
1030 Wien, Hagenmüllergasse 31
Tel: 711 84/113

Kongregation der Töchter der Göttlichen Liebe
1030 Wien, Jaquingasse 12-14
Tel: 798 31 52

Studentinnenheim Stubentor
1030 Wien, Beatrixgasse 20
Tel: 714 51 18

Studentinnenheim Währing
1180 Wien, Hasenauerstraße 29
Tel: 479 05 99

SWS -Studentenwohnungsservice - Ges. m.b.H.
1010 Wien, Fährichgasse 10
Tel: 512 35 23

Tiroler Studentenheim
1170 Wien, Neuwaldegger Straße 18-18a
Tel: 486 53 48-69

Unterstützungsverein f. Studierende an der Univ. f. Bodenkultur
1180 Wien, Pötzleinsdorfer Straße 40
Tel: 479 29 77

Wirtschaftshilfe d. Arbeiterstudenten Österreichs
1060 Wien, Hirschengasse 23
Tel: 597 06 62

Studentenhaus Wiener Jugendherbergswerk
1070 Wien, Neustiftgasse 83
Tel/Fax: 01/ 5248877

Studentenheim Hotel "Korotan"
1080 Wien, Albertgasse 48
Tel: 48 64 43

TELECONCEPT Trade Agency Ges.m.b.H.
A-1040 Wien Margaretenstraße 8
Tel.: +43 1/5854610 Fax: +43 1/5854614
E-mail: e.k.reisebuero@chello.at

Туристическа агенция - специалист за пътувания до България

- С български персонал и над 30-годишен опит
- Рекламни туристически дигпляни, карти и плакати за България
- Самолетни билети ВИЕНА -СОФИЯ - ВИЕНА на AUSTRIAN от 400 евро, вкл.таксите на BULGARIA AIR и VIAGGIO AIR от 180 евро, вкл.таксите
- Билети на SKY EUROPE от Братислава до София
- БОРСА на самолетни билети на SKY EUROPE
- Чартърни билети до Варна и Бургас
- Автобусни билети на AIR KONA и KARAT S
- Специализирани турове из България
- Резервации за хотели и коли под наем
- Паушални и индивидуални пътувания от Виена до различни дестинации, самолетни, автобусни и влакови пътувания до цял свят
- МАГАЗИН С БЪЛГАРСКИ СТОКИ на Маргаретенщрасе 8, 1040 Виена
- храни и алкохолни напитки, български сувенири, козметика, музика, филми, книги, вестници и списания
- Предварителна продажба на билети за група „Сигнал” на 8.12.06 и др.

ГОЛЯМ КОЛЕДЕН И НОВОГОДИШЕН БАЗАР

- Голям избор на бълг. вина, ракии, водка, джин и мастика
- Коледни и Новогодишни кошници с български специалитети: вино или шампанско, ракия, кутия с овче сирене и кори за баница с къмети, суджук или луканка, туршия, ошаф, морена, шарена сол, семки и др.
- Новогодишни календари, православни календарчета и картички
- Подаръци от най-реномираните български фирми в Коледни опаковки

Очакваме Ви всеки делничен ден от 08.00 - 18.00 ч, в събота и неделя от 09.00 до 14.00 ч. , заповядайте!

Евгения и Стефан Кулишеви

Български Православен
Параклис
” Св.Св. КИРИЛ и МЕТОДИЙ”
1040 Wien, Klagbaumgasse 4
Тел./Факс : 581 30 04(църковен)
mobil: 0699 1 95 85 481
www.orthodoxes-kloster.at

СЛУЖИСЕНА СТАРО И НОВОБЪЛГАРСКИ ЕЗИК
Програмата за месеците
Декември и Януари

Дата:	Час:	
Дек. 2	18ч.	Вечерно богослужение
Дек. 3	10ч.	Св. Литургия
Дек. 6	8ч.	Св. Литургия Св. Николай чудотворец
Дек. 9	18ч.	Вечерно богослужение
Дек. 10	10ч.	Св. Литургия
Дек. 16	18ч.	Вечерно богослужение
Дек. 17	10ч.	Св. Литургия
Дек. 22	18ч.	Царски часове
Дек. 23	18ч.	Вечерно богослужение
Дек. 24	10ч.	Св. Литургия. Неделя пред Рождество Христово
Дек. 25	10ч.	Св. Василиева литургия. РОЖДЕСТВО ХРИСТОВО.
Дек. 26	10ч.	Св. Литургия. Събор на Пресвета Богородица
Дек. 27	10ч.	Св. Литургия. Св. първомъченик архидякон Стефан
Дек. 30	18ч.	Вечерно богослужение
Дек. 31	10ч.	Св. Литургия.
Ян. 1	10ч.	Благодарствен новогодишен молебен
Ян. 6	10ч.	Св. Литургия Богоявление
Ян. 6	18ч.	Вечерно богослужение
Ян. 7	10ч.	Св. Литургия Св. Йоан Кръстител
Ян. 13	18ч.	Вечерно богослужение
Ян. 14	10ч.	Св. Литургия
Ян. 20	18ч.	Вечерно богослужение
Ян. 21	10ч.	Св. Литургия
Ян. 27	18ч.	Вечерно богослужение
Ян. 28	10ч.	Св. Литургия

БЪДНИ ВЕЧЕР

24 декември

Български поверия и обичаи

Бъдни вечер - наричат я още Суха Коледа, Малка Коледа, Кадена вечер, Божич. На този ден свършват четиридесетдневните Коледни пости, които са започнали на 15 ноември на Коледни заговезни. Според народното вярване божата майка се замъчила на Игнажден и на Малка Коледа родила млада бога, но за тома съобщила на другия ден. Първескиня, млада булка, която ражда за пръв път, като роди не съобщава новината на този ден, а на следващия - тогава се викат гости.

Трапезата на Бъдни вечер трябва да бъде изобилна, а храните на нея - нечетен брой и постни (7, 9 или 11). По традиция се приготвя варено жито, варен фасул, сарми или чушки, пълнени с ориз или булгур, тиквеник, ошав, обреден хляб (пита с пара). Слага се също така чесън, орехи, мед, кромид лук, запазени от лятото пресни плодове, вино, ракия - всичко, което е произведено през годината в суров или обработен вид. Под трапезата на Бъдни вечер се разстила слама. До трапезата се поставят различни предмети - ремъка на ралото, напълнена с житни зърна ръкавица, паничка с пясък, кесия с пари, сито с житни зърна и вързани за него с червен конец босилек и чесън, сърп.

Вечерята на Бъдни вечер винаги е в семеен кръг и трябва непременно да бъде кадена. Най-възрастният мъж или жена прекадява с тамян най-напред масата, след това всички останали стаи и помещения в дома, накрая двора и обора, за да прогонят злите и нечисти сили. Вечерята на Бъдни вечер започва рано, за да узреят рано житата. По време на яденето хората не трябва да стават, за да лежат квачките върху яйцата и да измътят пиленца. Само стопанинът има право да става, но трябва да върви приведен, за да се превиват житата от зърно. Остатъкът от хляба се слага на полицата, за да израстнат високо житата през лятото. След вечеря децата се търкалят върху сламата на една страна, за да се превият така и житните стъбла. От трапезата на Бъдни вечер се запазват орехите, суровото жито и недогорялата свещ за следващите кадени вечери. Самата трапеза според вида на храните има поминален характер. При сядането около нея някъде се оставя празно място - за мъртвите /починал близък или роднина/. През нощта сфрата не се прибира, защото хората вярват, че починалият ще дойде на вечеря.

Около трапезата на Бъдни вечер се гадае. Гадае се за времето през всеки месец от новата година, за очакваната

реколта от различните култури, за здравето на всеки член от семейството, за предстоящия брак на момите.

След полунощ тръгват коледарите. По стар обичай благочестиви младежи, пременени в народни носии или облечени като овчари, коледуват, т.е. посещават домовете на вярващите християни, за да им честитят Рождество Христово - Коледа.

Именници на този ден са: Христо, Кольо, Божин, Божана

Рецепти за Бъдни вечер

Постни зелени сарми

Продукти:

20 бр. зелени листа
300 гр лук кромид стар
200 гр ориз
50 гр грис
1/2 ч.л. червен пипер
100 мл олио

Приготвяне

Лука се запързва, докато стане стъклен. Към него се добавят грис и ориз и също леко се запържават. Сместа се посолява и подправя с чубрица, магданоз и червен

пипер на вкус и се залива с 1 ч.ч. гореща вода. Вари се, докато оризът поеме водата. Като се охлади леко сместа, с нея се правят сарми. Сармите се нареждат на дъното на широка тенджерка, покрита със зелени листа, и се заливат с гореща вода, колкото да ги покрие. Отгоре се покриват с чиния и се варят на слаб огън
Ако зелето не е много солено, сармите могат да се залее с равни части вода и зелен сок.

Пълнени сухи чушки с ориз и гъби

Продукти:

15 бр. пиперки сушени
150 гр ориз
150 гр гъби
100 гр лук кромид стар
40 мл олио

Приготвяне

Чушките се измиват добре и се накисват в студена вода за 3-4 часа. Приготвя се плънката: оризът се сварява в 1,5 чаша вода, а лукът се запързва заедно със ситно нарязаните

гъби. Смесват се сварения ориз с гъбите и лука, посоляват се и се подправят с чубрица, червен и черен пипер на вкус. Отрязват се дръжките на чушките и се отстранява семето. Чушките се пълнят не много плътно с плънката и се нареждат легнали в широка тенджерка. Върху тях се сипва малко олио и се покриват с порцеланова чиния. Заливат се, докато бъдат изцяло покрити с гореща вода и се варят на слаб огън, докато водата се изпари.

Българска православна църква „Св. Иван Рилски“

1040 Виена, Кюнплац 7
Тел. 89 47 249 или 0664 / 22 44 370
www.bok.at

E-mail: info@bulgarischekirche.at

Програма за декември 2006 г. и януари 2007 г.

Дата:	Час:	
Дек. 3	10:15ч.	16-та Неделя след Петдесетница. Златоустова св. литургия. Енор. кафе
Дек. 5	18:30ч.	Час по вероучение - за деца
Дек. 6	10-12ч.	Св. Николай Мирликийски Чудотворец Църквата е отворена
Дек. 10	10:15ч.	10-та Неделя след нед. подир Въздвижение Златоустова св. литургия. Енор. кафе
Дек. 17	10:15ч.	11-та Неделя след нед. подир Въздвижение – на св. Праотци Златоустова св. литургия. Енор. кафе
Дек. 19	18:30ч.	Час по вероучение - за деца
Дек. 24	10:15ч.	Неделя пред Рождество Христово Златоустова св. литургия. Енор. кафе
Дек. 25	10:15ч.	РОЖДЕСТВО ХРИСТОВО Василиева св. литургия На чаша вино около Коледното дърво
Дек. 26	10-12ч.	Събор на Пресвета Богородица Църквата е отворена
Дек. 27	10-12ч.	Св. Архидякон Стефан (Стефановден) Църквата е отворена
Дек. 31	10:15ч.	Неделя след Рождество Христово Златоустова св. литургия. Енор. кафе
Ян. 1	10:15ч.	Нова година, Обрезание Господне, Св. Василий Велики (Васильовден) Василиева св. литургия. Енор. кафе
Ян. 6	10:15ч.	Богоявление (Йордановден) Златоустова св. литургия
Ян. 7	10:15ч.	Неделя след Богоявление. Св. Иоан Кръстител (Ивановден) Златоустова св. литургия. 11:30ч. Годишно събрание
Ян. 9	18:30ч.	Час по вероучение – за деца
Ян. 14	10:15ч.	Златоустова св. литургия. Енор. кафе
Ян. 17		Св. Антоний Велики (Антоновден)
Ян. 18		Св. Атанасий Александрийски (Атанасовден)
Ян. 20		Св. Евтимий, Патриарх Търновски
Ян. 21	10:15ч.	15-та Неделя след нед. подир Въздвижение – на Захей. Преп. Максим Изповедник. Златоустова св. литургия. Енор. кафе
Ян. 23	18:00ч.	Час по вероучение – за деца
Ян. 28	10:15ч.	16-та Неделя след недл подир Въздвижение - на Митаря и Фарисея Златоустова св. литургия. Енор. кафе
Ян. 30		Св. Три Светители: Св. Василий Велики, Св. Григорий Богослов и Св. Иоан Златоуст. Св. благоверен цар Петър Български

Възможност за изповед - всеки неделен ден
след предварително уговорен час

Културни събития за месеците Ноември, Декември и Януари

29 ноември 2006г.

Vernissage - 19.00 часа

Изложба по случай влизането на България в Европейската общност на тема „Kinder sind der Rhythmus dieser Welt“ и модно ревю детска колекция.

С участието на български и австрийски известни художници и художник-фотограф.

Бюфет-коктейл

SPÖ-Ausstellungsraum. Landstraßer Hauptstraße 96 (U3-Rochusgasse-Ausgang : Hainburgerstraße)

(Wien 1, Bösendorferstraße 12)

КОНЦЕРТ

„БЪЛГАРСКА РАПСОДИЯ“

Валя Дервенска (цигулка) и

Екатерина Владигерова (пиано)

В програмата творби от Сибелиус, Яначек, Златев-Черкин, Хачатуриян, Панчо Владигеров, Стравински и Гершуин.

ВХОД С БИЛЕТИ ОТ € 9 на касите на Дружеството на приятелите на музиката във Виена.

Karten an der Tages- und Abendkasse der Gesellschaft der Musikfreunde in Wien

8 декември 2006 г

група СИГНАЛ

в концертната зала на “Дом Витгенщайн” от 19.30 часа

предварителна продажба на билети (€ 10.-- и € 8.--)

на Margaretenstraße 8, 1040 Wien телефон за контакт 0676 41 949 14

16 януари 2007 г.

(в PALAIS PORCIA)

Изложба „Съвременна българска живопис“

За повече информация: www.haus-wittgenstein.at

30 ноември 2006 г.

20.00 часа

MUSIKVEREIN Metallener Saal

МУЗИКАЛНО СДРУЖЕНИЕ

Метална зала

4 декември 2006 г.

Документална изложба

„125 години организирана журналистика в България“

За повече информация: www.haus-wittgenstein.at

СПЕЧЕЛЕНЕ!

Безплатен автобусен билет на фирма Карат-С до/от България!

В томболата могат да участват всички, отговорили правилно на следния въпрос:

В кои дни пътуват автобусите на фирма Карат-С от Австрия за България?

Очакваме вашите отговори на следните адреси: E-Mail:office@travel-express.at или Travel-Express Reisebüro GmbH, 1040 Wien, Südtiroler Platz 8/2

Печелившият ще бъде публикуван в следващия брой на списанието.

Пътувайте с автобусите на **КАРАТ-С**

всеки понеделник, вторник и петък от Виена, Ст. Пьолтен, Линц, Залцбург и Инсбрук

всяка сряда, събота и неделя от Варна, Бургас, Пловдив и София

Извънредни автобуси за Коледа!

За информация и резервации

Travel Express Reisebüro

1040 Wien, Südtiroler Platz 8/2

Tel.: +43 1 505 40 25

Internet: www.travel-express.at

Абонирай се сега!!!

Да, желая да се абонирам за списанието „Българите в Австрия“, което се разпространява безплатно или изпратете e-mail на адрес abo@bulgaren.org

NAME, FAMILIENNAME	
STRAÙE	
NUMMER	STADT
PLZ	STADT
E-MAIL ADDRESS	TELEFON
DATUM	UNTERSCHRIFT

Ако не желаете да получавате списанието „Българите в Австрия“, за което вече сте абонирани, пратете ни съобщение на същият e-mail адрес abo@bulgaren.org

Bitte
als
Postkarte
frankieren

**Българите
в Австрия**

Antwortkarte
Abo-Service
Lustkandlgasse
25-27/19
1090 Wien

Моля, изрежете!

ФОРУМ

Ако имате предложения, критики или искате да ни зададете въпроси, отделете си две минути време да се регистрирате във форума към интернет-страницата ни www.bulgaren.org и споделете вашето мнение.

Важни адреси

Посолство на Р. България
8 Schwindgasse, A-1040 Wien
Tel: (+43 1) 505 31 13
www.bulgaria.bg

Бълг. култ. институт
“Дом Витгенщайн”
Parkgasse 18, A-1030 Wien
телефон: +43 1/713 3164
www.haus-wittgenstein.at

Българо-австрийско училище за
занимания в свободното време
“Св. Св. Кирил и Методий”
1040 Виена, Кюнплац 7/10
Tel: +43(0)699 818 440 88

